

WYMAGANIA EDUKACYJNE W OPARCIU O PODSTAWĘ PROGRAMOWĄ z przedmiotu Historia

w zakresie podstawowym

dla klasy piątej technikum

w Zespole Szkół Łączności w Krakowie

Tematyka realizowana w piątej klasie dotyczy następujących zagadnień:

Europa i świat po II wojnie światowej. Odbudowa powojennego świata. Żelazna kurtyna. Azja w czasach dekolonizacji. Bliski Wschód i Afryka po II wojnie światowej. Konflikty okresu zimnej wojny. Przemiany w powojennym świecie. **Polska i Polacy po II wojnie światowej. Świat po upadku komunizmu. III Rzeczpospolita**

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- stosuje pojęcia: układ dwubiegunowy, supermocarstwo,
- przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń materialnych
- omawia politykę mocarstw wobec okupowanych Niemiec i Austrii
- stosuje pojęcia: żelazna kurtyna, zimna wojna, NRD, RFN, NATO, Układ Warszawski,
- omawia działalność postaci: Nikity Chruszczowa,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 5 marca 1946 r., 5 marca 1953 r.,
- omawia znaczenie tajnego referatu Chruszczowa
- charakteryzuje cechy stalinizmu w państwach Europy Środkowo-Wschodniej
- omawia formy kultu jednostki w krajach komunistycznych
- stosuje pojęcia: taktyka biernego oporu, Wielki Skok, rewolucja kulturalna,
- omawia działalność postaci: Mahatmy Gandhiego, Mao Zedonga,
- wskazuje na mapie: Indie, Pakistan, Chiny,
- przedstawia postulaty, przebieg i skutek Wielkiego Skoku i rewolucji kulturalnej w Chinach
- stosuje pojęcia: Bliski Wschód, apartheid, państwa Trzeciego Świata
- wskazuje na mapie: Izrael, Egipt, Iran, Irak, Kanał Sueski, Jerozolimę
- charakteryzuje konflikt izraelsko-palestyński, dostrzegając rolę światowych mocarstw w konflikcie na Bliskim Wschodzie
- stosuje pojęcia: kryzys kubański, Praska Wiosna, mur berliński
- omawia działalność postaci: Fidela Castro, Leonida Breżniewa,
- podaje przykłady dziedzin i miejsc rywalizacji pomiędzy ZSRS a USA
- stosuje pojęcia: traktaty rzymskie, rewolucja seksualna, feminizm, segregacja rasowa,
- omawia działalność postaci: Martina Luthera Kinga,
- omawia przyczyny i początki procesu integracji europejskiej,
- prezentuje poglądy ruchu feministycznego w drugiej połowie XX wieku- stosuje pojęcia: Manifest PKWN, żołnierze niezłomni, PSL,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 22 lipca 1944 r., 4-11 lutego 1945 r.,
- omawia działalność postaci: Stanisława Mikołajczyka, Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego
- omawia działalność żołnierzy niezłomnych, podaje przykłady postaci
- stosuje pojęcia: Ziemie Odzyskane, gospodarka planowa, PGR,
- omawia działalność postaci: Bolesława Bieruta
- przedstawia bilans polskich strat wojennych
- wskazuje na mapie: granice Polski po II wojnie światowej, linię Curzona, Ziemie Odzyskane, Kresy Wschodnie
- charakteryzuje założenia planu trzyletniego

i sześćoletniego

– opisuje przyczyny

i przebieg kolektywizacji rolnictwa w Polsce

– wymienia przykłady gospodarczej zależności Polski od ZSRS

– wyjaśnia znaczenie terminów: PZPR, PRL,

– omawia działalność postaci: Bolesława Bieruta, kard. Stefana Wyszyńskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil

– omawia zmiany ustrojowe wprowadzane na mocy Konstytucji PRL z 1952 r.

– podaje przykłady socrealizmu w Polsce

– przedstawia przypadki mordów sądowych w okresie stalinizmu na przykładzie sprawy gen. Fieldorfa

– stosuje pojęcia: odwilż, poznański Czerwiec, polski Październik,

– omawia działalność postaci: Władysława Gomułki, kard. Stefana Wyszyńskiego,

– wymienia wydarzenia związane z datami: 1953 r., czerwiec 1956 r., październik 1956 r.

– podaje przykłady odwilży w Polsce po r. 1956

– stosuje pojęcia: mała stabilizacja, , obchody Millennium Chrztu Polski, Grudzień '70,

– omawia działalność postaci: Władysława Gomułki, Edwarda Gierka

– wymienia wydarzenia związane z datami: marzec 1968 r., 17 grudnia 1970 r.,

– przedstawia okoliczności

i bezpośrednie przyczyny wydarzeń Marca '68

– przedstawia, jak przebiegały obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego i tysięcznej rocznicy chrztu Polski

– stosuje pojęcia i wyjaśnia skróty: „maluch”, „Pewex”, , KOR, drugi obieg, wiza,

– omawia działalność postaci: Leonida Breżniewa, Edwarda Gierka, Jana

Pawła II,

– omawia cechy ustroju politycznego i ekonomicznego Polski w czasie rządów Edwarda Gierka,

– przedstawia prześladowania opozycji na przykładzie sprawy Stanisława Pyjasa,

– omawia rolę pierwszej pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski

– stosuje pojęcia: porozumienia sierpniowe, 21 postulatów, strajk solidarnościowy,

– omawia działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy,

Jana Pawła II,

– tłumaczy genezę wydarzeń sierpniowych w 1980 r.,

– przedstawia przebieg procesu powstawania NSZZ „Solidarność”

– wyjaśnia, na czym polegał fenomen popularności „Solidarności”

– stosuje pojęcia: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego, internowanie,

– omawia działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy,

– wymienia wydarzenia związane z datami: 13 grudnia 1981 r.

– przedstawia okoliczności i przebieg wprowadzenia stanu wojennego,

– omawia znaczenie pielgrzymek Jana Pawła II do Polski,

– przedstawia sytuację gospodarczą lat 80. w PRL

– stosuje pojęcia: program „gwiazdnych wojen”, pierestrojka,

– omawia działalność postaci: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa,

– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80, prezentuje program reform Michaiła Gorbaczowa

– stosuje pojęcia: Jesień Narodów, upadek muru berlińskiego,

– omawia działalność postaci: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa,

– charakteryzuje najważniejsze wydarzenia procesu jednoczenia Niemiec

– stosuje pojęcia: WNP, wojny czeczeńskie,

– omawia działalność postaci: Borysa Jelcyna, Alaksandra Łukaszenki

– omawia zmiany polityczne na terenie Ukrainy i kształtowanie się silnej, niezależnej od Rosji państwowości ukraińskiej,

- wskazuje na mapie: Jugosławię, Serbię, Słowenię, Chorwację, Bośnię i Hercegowinę, Macedonię, Czeczenię, Mołdawię
  - stosuje pojęcia: Unia Europejska, układ z Schengen,
  - wymienia wydarzenia związane z latami: 2004 r.,
  - podaje przyczyny integracji europejskiej
  - przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej
  - omawia symbole UE
  - stosuje pojęcia: internet, telefonia komórkowa, komercjalizacja, popkultura, Al-Kaida, Państwo Islamskie (ISIS),
  - omawia działalność postaci: George'a W. Busha, Osamy bin Ladena,
  - wymienia wydarzenia związane z datami: 11 września 2001 r.,
  - wskazuje cechy współczesnej kultury masowej,
  - omawia zagrożenia wynikające z działalności Państwa Islamskiego
  - stosuje pojęcia: Okrągły Stół,
  - omawia działalność postaci: Lecha Wałęsy,
  - podaje główne założenia porozumień Okrągłego Stołu
  - stosuje pojęcia: lustracja, dekomunizacja
  - omawia działalność postaci: Tadeusza Mazowieckiego, Leszka Balcerowicza, Lecha Wałęsy,
  - charakteryzuje zmiany ustrojowe wprowadzone w grudniu 1989 r.
  - opisuje okoliczności wycofania wojsk sowieckich z Polski
  - stosuje pojęcia: hiperinflacja,
  - omawia działalność postaci: Leszka Balcerowicza
  - charakteryzuje zjawisko hiperinflacji i metody walki z nią
  - wyjaśnia wydarzenia związane z datami: 12 marca 1999 r., 1 maja 2004 r., 2007 r.
  - omawia proces przyjmowania Polski do struktur NATO oraz rolę w strukturach tej organizacji
  - wymienia kraje wchodzące w skład Trójkąta Weimarskiego i Grupy Wyszehradzkiej
- Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz
  - stosuje pojęcia: zasada 4D, proces norymberski, doktryna Trumana, plan Marshalla
  - omawia działalność postaci: Harry'ego Trumana, George'a Marshalla
  - wymienia wydarzenia związane z datami: 1944–1948, 26 czerwca 1945 r., 17 lipca–2 sierpnia 1945 r., marzec 1947 r.
  - wymienia najważniejsze postanowienia konferencji w Poczdamie
  - charakteryzuje przyczyny wzrostu znaczenia ZSRS oraz USA
  - stosuje pojęcia: strefy okupacyjne, Bizonia, Trizonia, blokada Berlina Zachodniego, most powietrzny, EWWiS, Beneluks
  - omawia działalność postaci: Konrada Adenauera, Roberta Schumana
  - wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1948 r.–maj 1949 r., 4 kwietnia 1949 r., 14 maja 1955 r., luty 1956 r.
  - charakteryzuje różnice w podejściu mocarstw do kwestii niemieckiej
  - przedstawia przebieg i rezultat sowieckiej blokady Berlina
  - omawia genezę powstania NATO oraz podaje nazwy najważniejszych państw, które przystąpiły do NATO oraz Układu Warszawskiego

- omawia znaczenie tajnego referatu Chruszczowa
- stosuje pojęcia: czerwona książeczka
- omawia działalność postaci: Ho Chi Minha, Czang Kaj-szeka
- wymienia wydarzenia związane z latami: 1947 r., 1949 r., 1950–1953
- wskazuje na mapie: Tajwan, Japonię, Koreę Północną i Południową, Wietnam
- opisuje przemiany w Chinach w latach 40. XX w.
- przedstawia postulaty, przebieg i skutek Wielkiego Skoku i rewolucji kulturalnej w Chinach
- wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu
- stosuje pojęcia: syjonizm, kryzys sueski, Rok Afryki,
- omawia działalność postaci: Dawida Ben Guriona, Jasera Arafata, Saddama Husajna, Nelsona Mandeli
- wymienia wydarzenia związane z latami: 1948 r., 1956 r., 1967 r., 1973 r.
- wskazuje na mapie: Izrael, Egipt, Iran, Irak, Kanał Sueski, Jerozolimę
- omawia przyczyny i skutki dekolonizacji Afryki
- stosuje pojęcia: doktryna Breżniewa, gorąca linia,
- omawia działalność postaci: Johna F. Kennedy'ego,
- opisuje przyczyny i przebieg kryzysu kubańskiego,
- przedstawia przyczyny i przebieg Praskiej Wiosny,
- podaje przykłady dziedzin i miejsc rywalizacji pomiędzy ZSRS a USA,
- opisuje przyczyny, przebieg i skutki Praskiej Wiosny,
- omawia przebieg rywalizacji amerykańsko-sowieckiej w dziedzinie podboju kosmosu
- stosuje pojęcia: EWG, Euratom, feminizm, dzieci kwiaty, ruch hipisowski, pacyfizm,
- omawia działalność postaci: Johna F. Kennedy'ego,
- wymienia wydarzenia związane z latami: 1962–1965, 1964 r., maj 1968 r.,
- omawia przyczyny i początki procesu integracji europejskiej,
- przedstawia główne przyczyny pojawienia się nowych tendencji w kulturze w latach 60. XX w.,
- opisuje walkę o równouprawnienie ludności czarnoskórej w USA
- stosuje pojęcia: TRJN, proces szesnastu, kwatery na Łączce, PSL, referendum ludowe
- wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1945 r., 30 czerwca 1946 r., 19 stycznia 1947 r.
- omawia działalność postaci: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta,
- charakteryzuje znaczenie referendum ludowego podaje przykłady postaci
- opisuje metody walki komunistów z opozycją
- przedstawia wybrane miejsca pamięci ofiar reżimu komunistycznego (Łączka).
- wymienia przykłady wyborów sfałszowanych przez komunistów (referendum ludowe, wybory 1947 r.)
- stosuje pojęcia: linia Curzona, nacjonalizacja przemysłu, gospodarka planowa, „wyścig pracy”, akcja „Wisła”,
- omawia działalność postaci: Hilarego Minca,
- omawia powojenne przesiedlenia ludności na ziemiach polskich
- omawia znaczenie dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu
- wyjaśnia znaczenie terminów: PZPR, PRL, stalinizm, socrealizm, Pałac Kultury i Nauki, demokracja ludowa,
- omawia działalność postaci: Józefa Cyrankiewicza, Jakuba Bermana, Hilarego Minca, Władysława Gomułki,

- wymienia wydarzenia związane z datami: 1948–1956, 15 grudnia 1948 r., 1952 r.
- opisuje formy i skutki prześladowania Kościoła katolickiego w okresie stalinizmu,
- opisuje metody sowietyzacji młodego pokolenia Polaków przedsięwzięte przez władze komunistyczne
- stosuje pojęcia: aparat bezpieczeństwa, destalinizacja, ZOMO
- omawia działalność postaci: Konstantego Rokossowskiego
- wyjaśnia przyczyny, przebieg i następstwa poznańskiego Czerwca
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1953 r., czerwiec 1956 r., październik 1956 r.
- prezentuje okoliczności powrotu Władysława Gomułki do władzy po śmierci Stalina
- charakteryzuje zakończenie procesu odwilży w Polsce
- stosuje pojęcia: opozycja wewnątrzpartyjna, paryska „Kultura”, antysemityzm, „czarny czwartek”
- omawia działalność postaci: Willy’ego Brandta, Antoniego Słonimskiego, Jacka Kuronia, Adama Michnika,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 15–17 grudnia 1970 r.
- omawia sytuację gospodarczą z lat 1956–1970
- określa stosunek władz PRL do inteligencji i młodzieży studenckiej
- ocenia rolę Kościoła katolickiego w kształtowaniu oporu wobec władz PRL
- wyjaśnia genezę Grudnia ’70 oraz opisuje przebieg wydarzeń
- stosuje pojęcia i wyjaśnia skróty: propaganda sukcesu, Czerwiec ’76, , ROPCiO, Wolne Związki Zawodowe, konklawe,
- wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1976 r., 16 października 1978 r., czerwiec 1979 r.
- omawia działalność postaci: Stanisława Pyjasa, Anny Walentynowicz,
- tłumaczy, jakie były przyczyny powstania masowej opozycji antykomunistycznej w latach 70. XX w.
- stosuje pojęcia: NSZZ „Solidarność”, „karnawał »Solidarności«”
- omawia działalność postaci: Michaiła Gorbaczowa,
- Anny Walentynowicz, Jerzego Popiełuszki, Czesława Miłosza
- podaje daty podpisania porozumień w Szczecinie, Gdańsku i Jastrzębiu-Zdroju
- przedstawia przebieg procesu powstawania NSZZ „Solidarność”
- przedstawia ewolucję postawy władz komunistycznych do opozycji solidarnościowej w latach 1980–1981
- stosuje pojęcia: OPZZ, internowanie, pacyfikacja kopalni „Wujek”
- omawia działalność postaci: Jerzego Popiełuszki, Tadeusza Mazowieckiego
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1980 r., 1983 r. i 1987 r.
- przedstawia okoliczności
- i przebieg wprowadzenia stanu wojennego,
- charakteryzuje społeczne
- i polityczne skutki wprowadzenia stanu wojennego,
- przedstawia sytuację gospodarczą lat 80. w PRL,
- stosuje pojęcia: głośność, katastrofa czarnobylska, rakiety batalistyczne
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1979 r., 1981–1989
- przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80.
- prezentuje polityczne następstwa katastrofy czarnobylskiej
- opowiada o reformach wewnętrznych ZSRS wprowadzonych przez Gorbaczowa (głośność i pierestrojka)
- wyjaśnia rolę konfliktu afgańskiego w procesie słabnięcia ZSRS
- stosuje pojęcia: aksamitna rewolucja, „aksamitny rozwód”, masakra na placu Tiananmen
- omawia działalność postaci: Václava Havla, Helmuta Kohla, Nicolae Ceaușescu
- wymienia wydarzenia związane z datami: 25 grudnia 1989 r., 9 listopada 1989 r.–3 października 1990 r.
- charakteryzuje najważniejsze wydarzenia procesu jednoczenia Niemiec
- stosuje pojęcia: pomarańczowa rewolucja, Euromajdan,

- omawia działalność postaci: Giennadija Janajewa, Dżohara Dudajewa,
- wymienia wydarzenia związane z datami:
8 grudnia 1991 r., 26 grudnia 1991 r.
- charakteryzuje proces rozpadu ZSRS i określa jego następstwa
- przedstawia przebieg wojen czeczeńskich i ich rezultaty
- wskazuje na mapie: Czarnogórę, Kosowo,
- stosuje pojęcia: Komisja Europejska, Parlament Europejski, grupa helsińska
- wymienia wydarzenia związane z latami: 1993 r., 2020 r.
- wskazuje na mapie państwa należące do różnych wspólnot europejskich
- omawia proces stopniowego rozszerzania UE
- charakteryzuje znaczenie układu z Schengen
- stosuje pojęcia: amerykanizacja, „globalna wioska”, antyglobaliści, slumsy
- omawia znaczenie wydarzeń z 11 marca 2004 r. i 7 lipca 2005 r.,
- omawia zalety i wady nowych środków komunikacji
- charakteryzuje zagrożenia współczesnego terroryzmu,
- omawia ataki terrorystyczne na WTC, kolej w Madrycie i londyńskie metro,
- wymienia czynniki związane ze współczesną gospodarką światową, które negatywnie wpływają na stan środowiska naturalnego
- stosuje pojęcia: sejm kontraktowy, wybory czerwcowe,
- omawia działalność postaci: Tadeusza Mazowieckiego,
- wymienia wydarzenia związane z datami:
5 kwietnia 1989 r.,
4 czerwca 1989 r.
- stosuje pojęcia: „wojna na górze”,
- omawia działalność postaci: Lecha Kaczyńskiego, Aleksandra Kwaśniewskiego
- charakteryzuje zmiany ustrojowe wprowadzone
w grudniu 1989 r.
- stosuje pojęcia: reformy Balcerowicza, gospodarka wolnorynkowa, popiwiek, bezrobocie strukturalne
- przedstawia założenia planu Balcerowicza
- charakteryzuje pozytywne
i negatywne skutki transformacji społeczno-gospodarczej
- omawia działalność postaci: Jerzego Buzka, Leszka Millera, Aleksandra Kwaśniewskiego, Bronisława Geremka,
- przedstawia proces rozpadu instytucji dawnego bloku wschodniego w Europie Środkowo-Wschodniej

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz
- opisuje genezę oraz cele ONZ
- stosuje pojęcia: taktyka salami, Kominform
- wyjaśnia przyczyny spadku wpływów Wielkiej Brytanii i Francji
- przedstawia przejawy wzrostu znaczenia komunizmu w Europie
- stosuje pojęcia: powstanie berlińskie, Rada Europy
- omawia działalność postaci: Imre Nagya, Ławrientija Berii,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 20 września 1949 r.,
7 października 1949 r., 23 lipca 1952 r.,
16 czerwca 1953 r.,
23 października–4 listopada 1956 r.
- charakteryzuje przebieg integracji europejskiej w latach 50. XX w.
- wyjaśnia genezę powstania dwóch państw niemieckich
- podaje przyczyny wystąpień na Węgrzech w 1956 r.

- stosuje pojęcia: Kuomintang, Czerwona Gwardia, hunwejbini,
- omawia działalność postaci: Douglasa MacArthura, Kim Ir Sena,
- wymienia wydarzenia związane z latami: 1954 r., 1955–1975, 1971
- opisuje proces dekolonizacji Azji oraz ocenia jego następstwa
- opisuje przebieg walki o niepodległość Indii
- charakteryzuje komunistyczne reżimy w Chinach, Korei Północnej, Wietnamie i Kambodży, uwzględniając szczególnie stosunek władzy do jednostki
- stosuje pojęcia: wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, bantustan, kibuc, ajatollah
- omawia działalność postaci: Gamala Abdela Nasera,
- wskazuje na mapie: półwysep Synaj, Jerozolimę, Tel Awiw,
- wymienia wydarzenia związane z datami:
14 maja 1948 r.,
- opisuje znaczenie rewolucji islamskiej w Iranie
- stosuje pojęcia: „socjalizm z ludzką twarzą”,
- omawia wydarzenia związane z datami: 1959 r., 1961 r., 1968 r.
- omawia działalność postaci: Alexandra Dubčeka, Ryszarda Siwca,
- charakteryzuje przyczyny i przebieg wojny w Wietnamie
- stosuje pojęcia: Euratom, EFTA, festiwal Woodstock,
- omawia działalność postaci: Jana XXIII, Pawła VI Betty Friedan,
- wymienia wydarzenia związane z datami: grudzień 1965 r., 15–18 sierpnia 1969 r.,
- podaje przykłady dotyczące kultury lat 60.: Elvisa Presleya, Marilyn Monroe, Brigitte Bardot, Jamesa Deana, Marlon Brando
- podaje główne założenia przyjęte na soborze watykańskim II
- stosuje pojęcia: WiN, Testament Polski Walczącej, odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne
- omawia działalność postaci:
Władysława Gomułki,
- wymienia wydarzenia związane z datami:
27 lipca 1944 r.,
16 sierpnia 1944 r.,
1 grudnia 1944 r.,
31 grudnia 1944 r.,
19 stycznia 1945 r.,
- stosuje pojęcia: bitwa o handel, CUP, repatriacja dóbr kultury
- omawia działalność postaci: Wincentego Pstrowskiego,
- określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu
- podaje konsekwencje wymiany pieniędzy w 1950 r.
- stosuje pojęcia: ZMP, Służba Polsce, ZWM, ZSL, SD, ruch księży patriotów, Stowarzyszenie PAX
- omawia działalność postaci: Witolda Pileckiego,
- wymienia wydarzenia związane z datami: wrzesień 1947 r., czerwiec 1948 r., 22 lipca 1952 r.
- przedstawia proces sowietyzacji kraju na płaszczyźnie ustrojowej, gospodarczo-społecznej i kulturowej
- stosuje pojęcia: Klub Krzywego Koła, „Po Prostu”, Kluby Młodej Inteligencji
- omawia działalność postaci: Józefa Światły, Józefa Cyrankiewicza, Romana Strzałkowskiego
- wymienia wydarzenia związane z datami: 28–30 czerwca 1956 r., 19–20 października 1956 r., 1957 r.
- wyjaśnia, jakie było znaczenie VIII Plenum KC PZPR

- stosuje pojęcia: plan Rapackiego, polska szkoła filmowa, dogmatycy, rewizjoniści, „Znak”, „komandosi”, list biskupów polskich do niemieckich, Marzec '68, „bananowa młodzież”
- omawia działalność postaci: Jerzego Giedroycia, Zbigniewa Cybulskiego, Andrzeja Wajdy, Kazimierza Dejmka, kard. Stefana Wyszyńskiego,
- wymienia wydarzenia związane z datami: listopad 1965 r., 1966 r., styczeń 1968 r., 7 grudnia 1970 r.
- ocenia zachowanie władz PRL i ZSRS w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.
- prezentuje okoliczności objęcia i umocnienia władzy Edwarda Gierka
- wyjaśnia genezę oraz skutki przemian gospodarczych w czasach rządów Edwarda Gierka
- omawia cechy ustroju politycznego i ekonomicznego Polski w czasie rządów Edwarda Gierka
- opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.
- omawia działalność postaci: Jacka Kuronia, Leszka Moczulskiego, Andrzeja Gwiazdy, Antoniego Macierewicza, Jana Lityńskiego, Adama Michnika, Aleksandra Halla, Bogdana Borusewicza, omawia oraz wskazuje na mapie najważniejsze inwestycje gospodarcze z lat 1970–1980
- omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Ryszarda Kuklińskiego, Adama Michnika, Bronisława Geremka, Lecha Kaczyńskiego, Andrzeja Gwiazdy, Tadeusza Mazowieckiego
- wymienia wydarzenia związane z datami: 17 września 1980 r., wrzesień–październik 1981 r.
- stosuje pojęcia: wydarzenia bydgoskie, Pomarańczowa Alternatywa,
- omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Ryszarda Kuklińskiego, Adama Michnika, Bronisława Geremka, Władysława Frasyniuka, Przemysława Gintrowskiego, Jacka Kaczmarskiego
- wymienia wydarzenia związane z datami: 22 lipca 1983 r., 1983 r., 19 października 1984 r., 1988 r.,
- omawia plany reform gospodarczych podejmowanych przez władze komunistyczne
- stosuje pojęcia: mudżahedini, talibowie, układy Salt 1 i Salt 2
- omawia działalność postaci: Helmuta Kohla, Margaret Thatcher
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1985 r., 1986 r.
- omawia międzynarodowe skutki kryzysu władzy w ZSRS
- przedstawia rolę polityki zbrojeń USA
- i projektu „wojen gwiazdnych” dla załamania potencjału zbrojeniowego ZSRS
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1 stycznia 1993 r., 22 maja 1988 r., 29 grudnia 1989 r., czerwiec 1990 r.
- ocenia wpływ przemian politycznych w Polsce na proces rozpadu komunizmu w Europie
- omawia przyczyny upadku komunizmu w Europie w latach 1989–1991
- omawia działalność postaci: Stanisława Szuszkiewicza, Leonida Kuczmy,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1988–1994, 1990, 1999, 2000, 2004, 11 marca 1990 r.,
- charakteryzuje postanowienia umowy z Dayton
- i układu paryskiego z 1995 r.
- opisuje konflikty na terenie byłej Jugosławii i podaje ich wyniki
- ocenia przyczyny i znaczenie brexitu
- wymienia podstawowe instytucje Unii Europejskiej
- stosuje pojęcia: Anonimous, protokół z Kioto, slumsy, bogata Północ i biedne Południe, fundamentalizm,
- przedstawia główne społeczno-gospodarcze problemy współczesnego świata
- prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata,
- ocenia rozwój kultury masowej, prezentując jej wady i zalety
- dostrzega znaczenie powstania niezależnej prasy,
- zna okoliczności objęcia stanowiska prezydenta przez Wojciecha Jaruzelskiego,

- prezentuje zasady i najważniejsze skutki wyborów, z 4 czerwca 1989 r.
- wymienia wydarzenia związane z datami: 22 grudnia 1990 r., 1991 r., 1992 r., 2 kwietnia 1997 r.
- przedstawia scenę polityczną III RP
- omawia przebieg i znaczenie reformy samorządowej
- przedstawia reformę administracyjną kraju z 1999
- stosuje pojęcia: gospodarka wielosektorowa, biedaszyby, denominacja
- umiejscawia w czasie: reformy Balcerowicza, wprowadzenie denominacji
- stosuje pojęcia: Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, strefa Schengen, traktat akcesyjny, program dopłat bezpośrednich

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz
- stosuje pojęcia: obława augustowska, WiN, Blok Demokratyczny, odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, omawia działalność postaci: Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 27 marca 1945 r., 1 lipca 1945 r., 1946 r., 28 kwietnia 1947 r., 1958 r.
- omawia działalność postaci: Karola Świerczewskiego, Eugeniusza Kwiatkowskiego i Piotra Zaremby
- wymienia wydarzenia związane z datami: listopad 1945 r., 1949 r., 28 października 1950 r.
- stosuje pojęcia: nomenklatura, ruch księży patriotów, Stowarzyszenie PAX
- omawia działalność postaci: Czesława Kaczmarska, Zenona Kliszki, Michała Żymierskiego ps. Rola
- wymienia wydarzenia związane z datami: wrzesień 1947 r., czerwiec 1948 r., 22 lipca 1952 r.
- stosuje pojęcia: puławianie, natolińczycy, Klub Krzywego Koła, „Po Prostu”, Kluby Młodej Inteligencji,
- prezentuje poglądy natolińczyków oraz puławian,
- ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich na podstawie tekstów źródłowych
- porównuje przebieg i skutki polskiego Czerwca i Października 1956 z powstaniem węgierskim z 1956 r.
- opisuje pierwsze reakcje i działania tworzącej się opozycji
- charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim po umocnieniu się władzy Władysława Gomułki
- opisuje najważniejsze wydarzenia procesu normalizacji relacji Polska–RFN
- ocenia rolę Kościoła katolickiego w kształtowaniu oporu wobec władz PRL
- wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: Uniwersytet Latający, Kluby Inteligencji Katolickiej, KPN, RMP,, Studencki Komitet „Solidarności”
- wymienia wydarzenia związane z latami: 1975 r., 1977 r.
- omawia działalność postaci: Piotra Jaroszewicza, Zbigniewa Romaszewskiego, Edwarda Lipińskiego, Adama Michnika,
- przytacza przykłady działań opozycyjnych w latach 70. XX w.

- omawia działalność postaci: Wojciecha Jagielskiego, Stanisława Kani, Mieczysława Rakowskiego,
- opisuje wpływ sytuacji międzynarodowej na działalność „Solidarności” w Polsce w latach 1980–1981
- stosuje pojęcia: spotkanie w Magdalence, Pomarańczowa Alternatywa, ustawa Wilczka
- omawia działalność postaci: Wojciecha Jagielskiego, Stanisława Kani, Czesława Kiszczaka, Ryszarda Kuklińskiego, Zbigniewa Messnera, Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego, Heleny Łuczywo, Waldemara Fydrycha,
- opisuje przebieg wydarzeń polityczno-społecznych w Polsce w latach 1981–1989 na tle sytuacji międzynarodowej
- stosuje pojęcia: mudżahedini, talibowie, układy Salt 1 i Salt 2
- omawia działalność postaci: Jimmiego Cartera, Jurija Andropowa, Konstantina Czernienki,
- omawia międzynarodowe skutki kryzysu władzy w ZSRS
- stosuje pojęcia: Węgierskie Forum Demokratyczne, Trójkątny Stół,
- porównuje burzliwy przebieg upadku reżimu komunistycznego w Rumunii i Albanii
- z pokojowymi przemianami w Czechosłowacji i na Węgrzech,
- opisuje okoliczności i skutki rozpadu Czechosłowacji
- omawia działalność postaci: Achmada i Ramzana Kadyrowów, Slobodana Miloševića prezentuje zróżnicowane losy państw postsowieckich i próby stworzenia rosyjskiej strefy wpływów
- omawia genezę oraz przebieg konflikt pomiędzy Tutsi i Hutu
- wymienia wydarzenia związane z datami: 26 marca 1995 r., 16 grudnia 1991 r., 8 kwietnia 1994 r., 16 kwietnia 2003 r.
- przedstawia postulaty antyglobalistów i je ocenia,
- omawia przebieg konfliktu na Bliskim Wschodzie po 2001 r.
- omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Andrzeja Gwiazdy, Kornela Morawieckiego, Leszka Moczulskiego, Adama Michnika
- stosuje pojęcia i rozwija skróty: PC, BBWR, KPN, UOP, WSI, SDRP, SLD
- omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Floriana Siwickiego, Zbigniewa Bujaka, Jarosława Kaczyńskiego, Leszka Millera, Waldemara Pawłaka, Ryszarda Kaczorowskiego

- omawia znaczenie prywatyzacji i skutki reform społeczno-gospodarczych

- omawia znaczenie funkcjonowania Polski w ramach strefy Schengen

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz
- przedstawia przebieg i wynik wojny domowej w Grecji
- omawia działalność postaci: Józsefa Mindszentyego, Pála Malétera
- przedstawia przykłady konfliktów postkolonialnych w Azji
- stosuje pojęcia: harkisi, OJA, Ruch Państw Niezaangażowanych
- omawia działalność postaci: Frederika de Klerka, Patrice’a Lumumby
- omawia działalność postaci: Daniela Ortegi, Salvadora Allende,
- omawia okoliczności przejścia władzy przez Pinocheta

- ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II

- ocenia znaczenie zamachu na prezydenta USA J. F. Kennedy'ego
- określa znaczenie festiwalu w Woodstock

Rozdział IV

Polska i Polacy po II wojnie światowej

- omawia działalność postaci: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Antoniego Hedy, Stefana Bembińskiego
- przedstawia przebieg i złożone okoliczności pogromu kieleckiego
- ocenia okres odbudowy oraz charakteryzuje projekty reformy rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu i handlu

- omawia działalność postaci:

Jana Padewskiego, Bolesława Piaseckiego

- przedstawia nurt współpracy z komunistami części przedwojennych środowisk politycznych
- opisuje znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r. z uwzględnieniem złożonej sytuacji międzynarodowej;

- stosuje pojęcia: List 34,

– omawia działalność postaci: Jana Józefa Lipskiego, Karola Modzelewskiego, Adama Rapackiego, Piotra Jaroszewicza

- omawia działalność postaci: Kazimierza Świtonia, Zbigniewa Romaszewskiego, Edwarda Lipińskiego, Romualda Szeremietiewa, Aleksandra Halla, Bogdana Borusewicza, Kazimierza Wyszowskiego, Leszka Moczulskiego, Wandy Rutkiewicz porównuje podobieństwa i różnice polityki władz PRL w stosunku do Kościoła za rządów Gomułki i Gierka

- przedstawia rolę płk. Ryszarda Kuklińskiego w kształtowaniu polityki Zachodu wobec Polski w okresie 1980–1981

- omawia rosnące różnice w stanowiskach działaczy „Solidarności” wobec władz komunistycznych i planu porozumień politycznych w kraju w latach 1988–1989

- przedstawia przyczyny i skutki terroryzmu Czeczenów

- charakteryzuje różne koncepcje integracji Unii Europejskiej: „Europa ojczyzn” i federacja

- omawia wpływ kapitału na politykę we współczesnym świecie,

- przedstawia udział Polaków w wojnie w Iraku i w Afganistanie

- przedstawia podział obozu solidarnościowego i różne oceny przemian z 1989 r.

- omawia i ocenia zmiany w strukturach resortów siłowych

- opisuje proces transformacji polskiej lewicy i przyczyny jej zwycięstwa wyborczego w latach 90.

- wyjaśnia związek reform gospodarczych z aferami gospodarczymi w latach 90. w Polsce

- charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki integracji Polski z UE

Cele oceniania:

- wdrażanie do systematycznej pracy i samooceny,
- określenie stopnia opanowania wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych,
- motywowanie uczniów do dalszej pracy,
- oddziaływanie na uczniów najzdolniejszych,

- dostarczanie rodzicom i uczniom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- ustalenie oceny śródrocznej oraz rocznej z przedmiotu.

Ocenie podlega:

- znajomość i rozumienie treści programowych
- opisywanie zjawisk i procesów historycznych zachodzących na przestrzeni dziejów
- znajomość postaci i wydarzeń historycznych
- umiejętność czytania i interpretacji tekstów źródłowych
- korzystanie z różnorodnych źródeł wiedzy
- umiejętność pracy z mapą historyczną, atlasem historycznym.

Formy oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- odpowiedź ustna;
- wypowiedź pisemna w postaci kartkówek (treści programowe z trzech ostatnich lekcji) i sprawdzianów (większy zakres materiału określi przez nauczyciela)
- zadanie domowe
- aktywność podczas lekcji
- prace dodatkowe: referaty, prezentacje multimedialne
- udział w konkursach szkolnych i organizowane przez instytucje edukacyjne
- skany/zdjęcia zadań domowych, ćwiczenia on-line, maile z przesłaną treścią zdań, odpowiedź ustna on-line, praca w zespołach on-line, prezentacje on-line, projekty on-line, quizy on-line, dyskusje panelowe on-line, i inne formy dostępne w używanym przez szkołę/nauczyciela programach on-line
- W przypadku niemożności przeprowadzenia zapowiedzianego sprawdzianu (lub powtórki materiału) z powodów niezależnych od nauczyciela – terminem jego realizacji jest najbliższa lekcja.
- Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, powinien ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn nieusprawiedliwionych, zobowiązany jest poddać się sprawdzeniu wiadomości z jej zakresu w terminie wskazanym przez nauczyciela.
- Nauczyciel ustala i przekazuje uczniom oceny ze sprawdzianów pisemnych i kartkówek nie później, niż w ciągu 14 dni roboczych od dnia sprawdzianu (kartkówki).
- Sprawdzone i ocenione pisemne prace uczniów otrzymuje do wglądu podczas lekcji danych zajęć edukacyjnych.
- Prace pisemne udostępniane są rodzicom ucznia przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów podczas zebrań lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem.

- Wskazane formy sprawdzenia wiedzy i postępów ucznia stosuje się również w nauczaniu na odległość.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z przedmiotu historia/ historia i terazniejszość.

- Nauczyciel wystawia ocenę przewidywaną na minimum 7 dni kalendarzowych przed ustaleniem oceny rocznej, a uczeń/rodzic, który nie zgadza się z nią, zwraca się do nauczyciela pisemnie (np. przez dziennik elektroniczny) lub ustnie o ustalenie oceny wyższej.
- Nauczyciel ponownie dokonuje analizy dotychczasowych osiągnięć ucznia i podwyższa ocenę na podstawie ponownej analizy prac i zakresu spełnienia wymagań przez ucznia lub sprawdza wiedzę ucznia w FORMIE wskazanej w WO (sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna, projekt przedmiotowy, udział w olimpiadzie/konkursie szkolnym / międzyszkolnym i zajęcie 1, 2 , 3 miejsca lub uzyskanie wyróżnienia, test sprawdzający, prezentacja, inne...).
- Nauczyciel uzgadnia z uczniem termin oddania pracy, napisania testu, czy odpowiedzi ustnej. Ocena, którą uczeń zdobędzie jest uzależniona od wyniku tego sprawdzenia.
- Nauczyciel dokumentuje próbę poprawy oceny przez ucznia oraz jej wynik w dzienniku elektronicznym. Jeżeli uczeń nie skorzysta z poprawy oceny w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci prawo do ubiegania się o wyższą ocenę.